

Resclosa i canal industrial de Berga

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al Collet d'Eina
Emplaçament	A sota de la central hidroelèctrica del collet més avall del pont vell. Ctra C.16. Pk. 95,5
Alçada:	690

Coordenades:

Latitud:	42.2143
Longitud:	1.86967
UTM Est (X):	406703
UTM Nord (Y):	4674189

Classificació

Número de fitxa	08099-120
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1885
Autoria de l'element:	Marcel·lí Boixader
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Encara es manté en funcionament.
Protecció	Inexistent
Número inventari	Si. Núm 592 de IPIC (inventari de Patrimoni Industrial de Catalunya)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08098A008

Descripció

Es tracta d'una resclosa de gran superfície que abraça tota la llera del riu Llobregat aigües avall del pont vell de Guardiola i sota de la central del Collet. Aquesta resclosa està construïda amb aparell de maçoneria i pedra i d'ella en surt la captació del canal industrial de Berga que té una longitud de 20'05 Km. D'aquests 25 Km un 65% recorren a cel obert i la resta és en túnels o foradades també ponts i aqüeductes dels que en cal destacar el de la riera de Peguera. Presenta una amplada de 3 metres i una profunditat de 15 metres amb 18 salts i 34 túnels i 7 clavegueres de desguàs. Es va construir per abastir la fàbrica del Canal i també la fàbrica de llums i la de "carburos Metà·licos". El desnivell total del canal és de 195 metres i produïa una potència de 5202 CV

Observacions:

Encara es manté en funcionament i correspon amb una important obra d'infraestructura hidràulica que marca el procés d'industrialització del Berguedà. Al costat de la resclosa hi ha la "caseta del canal", una construcció rectangular d'una sola planta i construïda amb maons i pedra i amb coberta a dues vessants de teula ceràmica que servia per controlar i regular l'aigua. Al costat de la resclosa hi ha un sobreexidor que controlava el cabal de l'aigua i l'expulsava al riu en cas de fortes avingudes o aiguats. El tram de canal que discorre pel municipi de Guardiola té dos túnels i un petit pont sobre el torrent del Jou

Història

L'any 1897 Andreu Ros, instal·là una petita filatura de cotó moguda per la força hidràulica que provenia de la riera de Metge. Va ser una de les primeres factories de Catalunya que va funcionar amb energia hidràulica. Posteriorment i en plena era de la industrialització al voltant del riu Llobregat es van anar instal·lant colònies i factories de la indústria tèxtil que aprofitaven l'energia hidràulica. La creació de la fàbrica del Canal, la fàbrica de llums i la de carburos metà·licos a la mateixa ciutat de Berga feia necessària el seu abastiment mitjançant energia hidràulica. Atès que la ciutat de Berga es situa en una zona allunyada al curs del Llobregat i en una cota més alta feia impossible la utilització de l'energia del riu. Per fer moure els telers de les fàbriques esmentades, Marcel·lí Boixader el 1898 va projectar un canal industrial que tenia la seva captació a la zona del Collet d'Eina i que amb un recorregut de poc més de 20 quilòmetres arribava a la ciutat de Berga. Després d'un llarg temps amb aturades a l'obra el 1 de juliol de 1899 arribava l'aigua a Berga. Aquest fet va fer que Marcel·lí Boixader fos fill il·lustre de Berga i en conseqüència a aquest afer es va posar una placa en el seu nom. El canal va nodrir les fàbriques de Berga fins a l'arribada de l'electricitat. Encara avui està en funcionament

Bibliografia

COBOS GUIXÉ, XAVIER; PASTOR HERNÁNDEZ, CARLES (2011). Guardiola de Berguedà. Records d'un instant. Zenobita edicions. NOGUERA; JOSEP (1990). La ciutat de Berga en temps del canal industrial. Àmbit de Recerques del Berguedà SERRA, ROTÉS, ROSA; SELLÉS, RUSINYOL, CARME (1997). "El canal industrial de Berga". Inventari de Patrimoni Industrial de Catalunya.

